

**Анотации на научните трудове на гл. ас. д-р Александър Линков по
чл. 65 от ПРАСПУ**

Монографии

1. Линков, Александър. (2014). *Психопедагогика или педагогика с/у педагогическа психология*. Университетско издателство „Паисий Хилендарски”, ISBN 978-954-423-933-6, Пловдив. (219 стр.)

В монографията е направен системен опит в три направления да се разшири интерпретационното поле за презентиране на педагогиката, психопедагогиката и педагогическата психология. Първият опит е свързан с допълване на възможните етимологични граници на представяне на науките педагогика и педагогическа психология, посредством различните чуждоезикови дефинитивни определения. Вторият опит е свързан с разширяване на процесуалната тежест на използваните методи за емпирични изследвания в границите на педагогиката и педагогическата психология. Третият опит е свързан с разширяването на възможностите на тълкуване на феномена социално развитие в училищна възраст в границите на следните конструкти – емоции и емоционално развитие; мотивация за учене; развитие на Аз-концепцията; социометрически зависимости в училищния клас: възпитанието и обучението като фактори за развитието на учениците; формиране на учениковата личност. Обемът на монографията е в 19 глави. Референтните източници са 147 (на кирилица и други езици).

2. Линков, Александър. (2018). *Система на компетентностите*. Издателство ФАСТ ПРИНТ БУКС, ISBN 978-236-008-5, Пловдив. (230 стр.)

Монографията поставя за разглеждане на актуалния въпрос за компетентностите, като особена релация на новите образователни реалности не само в България, но и по света. Отделено е достатъчно място за разграничаването на конструктите – парадигма на компетентностите и дефиниции за компетентностите. Монография реализира намерението да се класифицират като тип и вид компетентностите, при спазване на класическите постановки за това: йерархическа класификация на компетентностите и предварителна (теоретична и емпирична) класификация. Интерпретираните 19 на брой класификационни проявления на компетентностите са анализирани на базата на образователното им присъствие. Това важи с особена сила за генеричните (родови) компетентности, проявяващи се посредством

личностния капацитет за генериране на нови идеи; способността за работа в екип; дух на предприемачество, способност за предприемане на инициатива. Останалите типове и видове компетентности са свързани директно със социалните модели, в които съществуват фирмени компетентности; организационните компетентности; ключови компетентности за учене през целия живот; поведенческите компетентности; професионални умения и компетентности. Показани са разликите между умения и компетентности, посочени са конкретни примери за компетентностите в други страни и търсените компетентностите в обучението по някои учебни предмети у нас. Обемът на монографията е в 25 глави. Референтните източници са 166 (на български, руски и други езици).

Учебници

1. Линков, Александър. (2014). *Увод в педагогиката*. Университетско издателство „Паисий Хилендарски”, ISBN 978-954-423-950-3, Пловдив. (151 стр.)

Учебникът е предназначен за студенти от областта на висшето образование 1. Педагогика с професионални направления: 1.1. Теория и управление на образованието; 1.2. Педагогика; 1.3. Педагогика на обучението по...

Познавателната потребност е една от най-важните в структурата на човешките потребности и често се изразява в любопитство, интерес, стремеж за разбиране, духовно търсене и т.н.

В учебника в стройна система са показани в оптимизиран обем същността, принципите, методологията и методите на науката. Изведен и е класифициран езикът на училищната педагогика в контекста на училищната педагогика като наука. Основният маркер на училищната педагогика, а именно човешката комуникация и общуване са интерпретирани на фона на процесите на изменение, формиране, и развитие на личността на ученика в границите на специфичната училищна среда. Посочени са специфичните подходи в училищната педагогика, парадигмите на възпитание, обучение и образование. Обемът на монографията е в 18 глави. Референтните източници са 53 (на български, руски и други езици).

Статии

1. Klinkov, Georgi, Linkov, Alexander. (2014). *The Interpretation of a Scientific Text of Technical Nature as a Didactic and Methodological Problem in the Field of Educational Practice in Bulgaria*. Young Scientist USA // Education. 3702 W. Valley NWY NSTE 204-31245 Auburn, WA 98001, P.81-85. ISBN 978-1- 312- 13264-1.

(Интерпретацията на научен текст от техническо естество като дидактически и методически проблем в полето на българската образователна практика)

В статията се поставя за решаване въпрос, свързан с особеностите на интерпретация на научен текст с технически и технологичен характер.

Понятието научен текст с технически характер е анализирано на базата на група от методически променливи: наличие на голяма степен на интегративност между отделните технически дисциплини, които формират частнонаучния базис на нормативното учебно съдържание; степен на общност между отделните дейности информационни масиви и нива на познание; ниво на техническа абстрактност и на научния текст.

Научният текст, с който учениците боравят се характеризира с непрекъсната промяна, свързана преди всичко с задълбочаваща се формализация и математизация на естествено-научното знание; широко използване на аксиоматическия и хипотетико-дедуктивен метод. Самата интерпретация се приема като активно средство за познание.

2. Klinkov, Georgi, Linkov, Alexander. (2014). *The Case Method and the Pedagogical Challenges in Poses to Educational Practice in Bulgaria when Conducting Economy – Oriented Training at Schools*. Young Scientist USA // Education. 3702 W. Valley NWY NSTE 204-31245 Auburn, WA 98001, P.86-89. ISBN 978-1- 312- 13264-1.

(Методът изследване на случай и педагогическите предизвикателства, които той налага в българската образователна практика при провеждане на икономическо ориентирано обучение в България)

Статията и залегналия в нея изследователски проблем са свързани с мястото на изследването на случаи в полето на икономическото обучение в 1-7 клас.

В новите образователни условия, включващи въвеждането на нов учебен предмет, който ще се казва технологии и предприемачество с особена важност се налага методическия въпрос, свързан с разширяване възможностите на учителите да преподават знания с висока степен на абстрактност и със социална значимост, каквито са приложно-икономическите.

Обучението по техника, технологии и предприемачество залага на усвояването на информация с различен познавателен характер, заложен в много активна познавателна среда (изследването на случаи дава възможност да се моделира по нов начин съдържателния компонент на специализираното обучение) .

Изграждането на подобна среда се извършва основно при спазването на определени стратегии за конструиране на техническата и икономическа информация.

Информационният случай дава възможност на учителя да реализира по-голяма поведенческа свобода в процеса на научна интерпретация на задължителното нормативно съдържание и доближава обучението до практиката.

3. Linkov, Alexander. (2014). *Hermeneutic Grounds for the Interpretation of the Concept „Instructional Design”*. Austrian Journal of Humanities and Social Sciences, „East-West” Association for Advanced Studies and Higher Education GmbH, March – April 2014, №2, ISSN 2310-5593, P.115-117.

(Херменевтични основи за интерпретиране на понятието „обучителен дизайн)

Понятието „херменевтика” произлиза от древногръцките митове, съгласно които посланикът на гръцките богове Хермес е трябвало да тълкува и разяснява на простосмъртните божествените вести и решенията на боговете от Олимп.

Обобщението на херменевтиката като самостоятелна традиция по отношение анализа на смисъла(разбирането)присъства в работите на В. Дилтай, М. Хайдегер и особено в работите на Х. Г. Гадамер, К.О. Апел, П. Рикьор.

Интерпретационният фикс на статията насочва планомерно и осъзнато към дизайна на обучението на основата на херменевтичното значение за смисъла (интерпретацията) на научно, нормативно организираното учебно съдържание, което в това значение може да се разгледа и като полимоделна среда на учебният процес, свързана със създаването на педагогически инструменти, които да дадат възможност да се реализират следните основополагащи принципи: разпределеност на учебния материал, интерактивност на представянето, мултимедийна репродукция на елементите, които влизат в информационното поле на съответния учебен предмет.

По отношение реализирането на функционалните параметри на обучителния дизайн трябва да се им в предвид и факта, че много от тях са получени в резултат на пряката му връзка с процеса на проектиране на обучението като цяло и вземане на решения за него.

4. Linkov, Alexander. (2014). *Constructivism in the Field in the Pedagogical Knowledge (when Interpreting Learning Sistem)*. European Science Review, May-June, 2014, East-West” Association for Advanced Studies and Higher Education GmbH, Vienna, ISSN 2310-5577.P.81-85

(Конструктивизмът в полето на педагогическото познание (като интерпретативна обучаваща система)

За някои автори конструктивизмът е новата образователна парадигма. Независимо дали е подход или парадигма, конструктивизмът предполага и налага активното участие на учениците в изграждането на ново знание на основата на предимно и само индивидуалния личен опит на обучаваните под дискретното ръководство на учителя или по-скоро неговото фасилитиране.

Изграждането на конструктивизма като философско, социално и педагогическо учение обикновено се свързва с имената на Ж. Пиаже, Л. С. Виготски и Дж. Дюи.

Конструктивизмът има, обаче, и своите противници или поне хора, които не са склонни да надценяват неговите възможности (Meyer, 2009; Радев, 2009), особено що се отнася до т.н. радикален конструктивизъм, който най-често се свързва с името на вече починалия Ernst von Glasersfeld (1917-2010).

Педагогическата наука се изменя в зависимост от процесите на локализация на различните видове педагогически взаимодействия, които могат да бъдат представени в следните модификации: деструктивни (разрушаващи); реструктивни(поддържащи); конструктивни (развиващи).

В подтематичните си конструкции статията разглежда конструктивистката педагогика (дидактика) като създаваща теоретическо и методическо обосноваване на конкретна иновационна система (модел) за общо и професионално образование, което да е в състояние да реализира основните постановки и положения на образователната философия в и респективно на социално-когнитивния конструктивизъм. Посочват се някои проблеми в конструктивистката практика на обучение, идващи от индивидуалните стилове на учене

5. Linkov, Alexander. (2014). *Learning in the Field of Problem – Based Training*. European Science Review, May-June, 2014, „East-West” Association for Advanced Studies and Higher Education GmbH, Vienna, ISSN 2310-5577. P. 75-80.

(Ученето в полето на проблемно-базираното обучение)

Статията разглежда основните аспекти при реализирането на проблемно-базираното обучение. Според Пламен Радев семантичните

граница на конструкта „проблем“ може да се интерпретират в границите на 10 различни възможни значения. В статията са систематизирани възгледите на редица учени, които имат афинитет към проблемно базираното обучение, в лицето на В. Окон, Т. В. Кудрявцев, А. М. Матюшкин, З. И. Калмикова.

Стандартизирани са етапи и механизми за управление и реализация на проблемната ситуация (образователни и методически граници на приложение).

Предложена е група от предметно- базирани дискуссионни методи, които дават възможност да се обсъждат различни субстантивни (самостоятелни) по своя характер въпроси от непосредствената обучаваща практика.

6. Linkov, Alexander. (2014). *The Dalton Technology in the Field of New Educational Realities*. Austrian Journal of Humanities and Social Sciences, „East-West“ Association for Advanced Studies and Higher Education GmbH, Vienna, Juli -August, № 7-8. ISSN 2310-5593, P.112-119.

(Далтон технологията в полето на новите образователни реалности)

Текстът в статията е ориентиран към реалните възможности да се моделира ново по своя характер образователно пространство в училище.

Активното образователно пространство в училище, което много често мени своите референтни граници; променената роля и статус на учителя, който в много от времето е дискретен ръководител на процеса на самообучение; повишената информационна комуникативност на учениците в границите на формираните дифузни групи (образования от ученици, чието поведение се определя от наличието на определени интереси, свързани с усвояването на образователния материал или реализиране на групово избран стереотип на поведение в клас) създава необходимите организационни и методически условия да се реализират различни обучителни подходи, реализацията на някои от които имат приоритет да се наричат системни технологии.

Обединяването на знанието за проекта (напоследък добре познат в училищната практика) и създаване на умения за осъществяване на изследователско поведение и манталитет у учениците (по подобие на приложението например на технологията за анализ на конкретните ситуации, които в основата си са моноизследователски проблемни ситуации) създава визията, че става дума за метод (частна технология), която да обедини два методически доказани обучаващи приема.

7. Linkov, Alexander. (2014). *The Nature of Innovation Processes in Pedagogy*. The priorities of the world science: experiments and scientific debate. Proceedings of the VI International scientific conference, North Charleston, SC,

USA, 20-21 November 2014. P.143-147. ISBN-13: 978-1505661941; ISBN-10:1505661943.

(Природа на иновативните процеси в педагогиката)

Статията поставя за решаване в необходимите информационни и интерпретационни граници въпрос, свързан с термина „иновация“. Ориентирането към по-стари семантични корени, например към латинското значение на термина „novatio“ – означаващ обновяване, изменение и включването на приставката „in“ довеждат до характеристика, която напълно удовлетворява ежедневната му употреба в „посока на осъществяващите се изменения“.

Ако терминът иновация се разграничи от семантичното си, строго икономическо значение съществуват основания с негова помощ да се интерпретират и различни по характер и динамика процеси, в това число: социални, образователни, свързани със общественото управление, и с обслужването.

Активните функционални граници на съществуване на съвременното училище и неговата управленска, административна и икономическа „зависимост“ от други организации и институции се отразяват пряко не само върху статута на учителя, но преди всичко засягат възможностите и мотивите му за проява на образователни иновации в една безспорно динамична образователна среда.

8. Linkov, Alexander. (2014). *The Grow Method in the Arsenal of Creative Thinking Theories*. ФЭН-Наука. Периодический журнал научных трудов №8 (35), ISSN 2224-1744, с. 18-22.

(Методът GROW в ресурсите на теориите за креативно мислене)

Новите образователни реалности с особена сила поставят въпроса за избор и реализация на креативната насоченост в цялостния процес на обучение на учениците.

Креативността като семантично построение произлиза от (латинското creatio – сътворение, създаване, преминава през английските create; creative в общо значение – процес на създаване, съзидателен, творчески.

Съществува метод, който е интерпретационен център на настоящата статия, даващ възможност да се решат редица специфични образователни задачи и да се зададат за изпълнение на действия, които излизат извън общоприетата училищна практика.

Методът, свързан пряко с развитието на идеята за реализиране на личностното качество креативност е известен с акронима GROW Той включва следната аббревиатура на значения: Goal-цел; Reality-реалност; Options-възможности, избор; Will-воля. Създатели на модела/метода GROW са Т. Голви и Ч. Уйтмор.

Според Макс Ландсбърг (Landsberg, 2002) рамката на обучение по този метод включва постановка на една четири етапна структура. Абревиатурата GROW в момента дава основание да се говори за типови симулативни игри известни като „куест игри” („търсещи игри”, при които участниците трябва да проявят определени предметни действия за да успеят да построят собствен град, да отгледат цвете, да изобретят сложен механизъм. По много от своите характеристики методът GROW прави релации с конструктивизма; с интерактивното обучение; с приложение на проектните стратегии.

Приложението на метода излиза извън границите на конкретно педагогическо мотивирано използване в образователното пространство. Използва се с особен успех в процеса на изграждане на поведенчески стратегии при работа с хора, работници, специализиран персонал във фирми, спортни клубове, производствени предприятия.

Използването му като абревиатура „коучинг GROW” дава възможност по нов начин да се преформатират основните положения в него.

9. Linkov, Alexander. (2014). *The State of Modern E-learning Based Training as Seen by A.V.Hutorskoy (within his heuristic theory)*. Новые технологии в образовании. Материалы III Международной научно-практической конференции, Красноярск, Научно-инновационный центр, 8-9 декабря, 2014г. ISBN 78-5-906314-20-8, с.355-369.

(Състоянието на съвременното E-learning базирано обучение по възгледите на А. В. Хуторский (в рамките на неговата евристична теория)

Дистанционното обучение навлиза все по-широко и динамично в различните образователни равнища. Технологиата на приложение на e-learning прави възможни директните отправки към дистанционното обучение.

За първи път в професионалната сфера e-learning и като семантика и като методология (без да се абсолютизира конкретен дидактически и образователен модел) в границите на определението „електронно обучение” се въвежда през 1999 година в Лос Анжелис на семинар на фирмата CBT Systems.

Основните информационни разграничения в статията са подчинени на приноса, който има А. В. Хуторски по отношение свързването на активните методи и проявления на евристичното обучение с дидактическото изясняване на природата и стратегията на приложение на феномена E-Learning.

Електронното обучение създава съвсем различна от приложението на евристичните методи например образователна траектория. При него обучаваното лице има във всеки един момент възможността да променя степента на проявление на „своя режим на информационен прием”.

Приложението на евристичните методи променя образователното поле на всеки един обучаван от базата на „редукцията“ на наличните му социални, научни, интерпретационни знания и умения към базата на приложението на определени „структурни еталони“, които да канализират процеса на търсене, допълване, конструиране на нужното нормативно знание

10. Linkov, Alexander. (2014). *A More Systematic View on Project-Based Training at Schools*. Интеграция науки и практики в современных условиях. Сборник научных трудов. Издательство „Перо“, Москва. ISBN 978-5-00086-182-0, с. 61-72.

(По-систематичен поглед върху обучението, основано на проекти в училищата)

Проектната култура на обществото и на отделната ученическа личност не може да бъде предмет само на традиционното по характер обучение, особено когато то е поставено в условията на непрекъсната информационна претовареност. Проектната стратегия е добре позната и много добре разработена като обучаваща процедура и времева стратегия.

В статията се прави опит да се популяризира не толкова известна проекта стратегия, която има традиции основно в част от Скандинавските държави.

Работата по проекти от държавите в Европа е най-силно застъпена в Швеция. Това са някои училища в Стокхолм, които са поставили на първо място в образователните си планове реализиране на „pro-school“. Проектите са залегнали като образователна парадигма и национална политика и стратегия от началото на 2010 година.

Училищата са „Lidingo“, „Rosijotorp“, „Luma Park“, „Sjostaden“, „Telefonplan“. Независимо от частта на града в която се намират тези училища, в тях обучението е поставено на проектна основа (използване на образователната стратегия на проектите). Смятат се за неотменима част от системата „Vittra School“.

Шведската образователна система, при реализирането на различните по характер образователни проекти е изградена на базата на няколко много рационални принципа:

Образованието е задължително за всички деца от 6 до 16 годишна възраст.

Едно дете може да започне училище на 6, 7 или 8 години. Към общинските училищата има така наречените „секционни училища“, които се наричат още „предварително училище“. Там се извършва подготовка на децата преди постъпването им в училище, съобразно избраната от родителите начална възраст. За тях е характерно обучение в рамките на националната образователна стратегия наречена „pro-school“.

11. Linkov, Alexander. (2015). *The Competence Approach in Pedagogy within the Field of Constructivist principles*. Actual aspects of Modern Science. Collection of Materials of International Scientific Conference № VII, Российская федерация, г. Липецк, 27 февраля, 2015. ISBN2410-2288 (Компетентностният подход в педагогиката в областта на конструктивистките принципи)

Промените, които настъпват в образователното пространство се доминират от две трайни тенденции: на първо място свързани с „новите, стратегически Европейски виждания за модерно образование” и на второ място способностите на националните образователни системи и модели да отговорят на подобни предизвикателства(още повече, че нормите и стандартите приети например от Европейската комисия по образование имат препоръчителен и информационен характер).

Главната задача на образованието става подготовката на компетентни специалисти, т.е. на хора със знания за различните страни на живота, с умения за творческо боравене с интелектуалния и професионалния инструментариум, със способности за взаимодействие с други хора в различни ситуации с цел постигане на конструктивно взаимодействие с тях.

В интерпретационната логика на подобна статия следва да се спомене и мнението на Пл. Радев, че „компетентността е също така индивидуално интерактивно свойство на личността, което се изразява в спецификата на организация и използване на различни знания и умения и позволява вземането на ефективни решения и поведение в различни ситуации”.

Паронимичните понятия компетентност и компетенция стоят в основата на компетентностния подход, в чиято методологическа основа следва да се постави междудисциплинарността, многофункционалността, надпредметността, на подобни отношения, при които липсват ясно изразени граници в хода на теоретичното им и практико-приложно изясняване.

4 юли, 2018 г.

Изготвил анотациите:

/гл. асистент Александър Линков/